

og som bliver at forelægge den følgende Rigsdag".

§ 3.

„Nagter Rigsdagen sit Samtykke til Tillægsbevillingen eller den foreløbige Lov, er vedkommende Minister pligtig at erstatte Kongeriget's Finantser den Udgift, der uden Rigsdagens Samtykke er eller vil blive paaført disse. Samme Virkning indtræder, hvis Ministeren paafører Statskassen Udgifter, der ei ere hjemlede i Finantsloven, uden at iagttage den i § 2 foreskrevne Fremgangsmaade“.

§ 4.

„Bestodes Ministeren at have tilsidefat Forfristerne i § 2 i nogen Henseende, eller gjort sig skyldig i letkundig eller usvarlig Omgang med Kongeriget's Midler, idømmes han desuden, efter Brødens Befæftheden, Straf af Bøder, Statsfængsel eller Embedstab.“

ad § 5.

Første Afsnit (”Ved Bedømmelse . . . Varghed“) udgaaer.

ad § 6.

Hvad der findes i Udskæftet efter Ordet ”bekjendt“ i 4de Linie udgaaer, og istedetfor sættes: ”at sørge for, at den, ved hvis Forsæelse Dverstridelsen har fundet Steb, drages til Ansvar. Undlader han dette, har han selv at bære Ansaret for Dverstridelsen.“

ad § 8.

Istedetfor Slutningsordene sættes: ”idømmes Bøde.“

Ny § 11.

„Denne Lov træder i Kraft fra 1ste April 1858.“

Medundertegnede, D. Müller, erkjender det Principmæssige i hvad ovenfor er anført om den Rigsdagen tilkommende Bevillings-

myndighed og det Vigtige i sammes Bevaring; men da jeg betvivler, at Erstatningspligten lader sig gjennemføre i den Udstrækning, som Lovudskæftet indeholder, har jeg troet at burde henstille efterfølgende Betragtninger til nærmere indsigtsfuld Overveielse.

Naar Grundlovens § 52 bestemmer, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven, da kan denne Bestemmelse ikke forstaaes bogstaveligt, og er heller ikke hos os forstaaet bogstaveligt. Der maa nemlig i enhver Statshuusholdning forekomme uforudseete Tilfælde, i hvilke en Minister ikke blot er berettiget, men og forpligtet til at afholde Udgifter, som ei ere hjemlede i Finantsloven; man tænke sig f. Ex. en truende eller udbrydende Krig, Oversvømmelser, store Ildbrande, smitsomme Sygdomme blandt Mennesker eller Dvæg. Selv med Hensyn til Forretagender, der ere opførte i Finantsloven, kunne Omstændigheder indtræffe, i hvilke en Minister vilde handle mod sin Pligt, naar han ei besluttede sig til Dverstridelse af den bevilgede Sum.

Spørgsmaalet opstaaer egentlig ikke, naar Rigsdagen er samlet; thi da er det en Selvfølge, at dens Samtykke bør erhverves. Men for det Tilfælde, at Rigsdagen ikke er samlet, gjør Lovudskæftet ikke Forskiel paa, om Ministeren paa den Tid, han besluttede Udgiften, havde tilstrækkelig Føie til at gjøre den eller ikke, og paalægger ham en ubetinget Erstatningspligt, naar Rigsdagen ei senere bifalder den provisoriske Lov. Dette strider aldeles mod det almindelige Begreb om Stadeserstatning, saaledes som det nu efter en lang Arrække maa ansees fast begrundet i vort Retssystem; thi naar den, der har Forretninger at udføre for en Anden, enten befinder sig i Nødtilfælde eller kommer i en Collision, hvor han efter bedste Skjønne har at vælge mellem flere Alternativer, regnes det ham ikke til Brøde, om han siden befindes at have fejlet, med mindre denne Feil hidrører fra Mangel paa behørig Oftertanke, eller fra Mangel paa den Kundskab og Skjønnsomhed, som Enhver, der overtager sig deslige Forretninger, bør